

Torshälla kyrka

Landskap/län: Södermanland/ Södermanlands län

Kyrkoorganisation: Strängnäs stift, Torshälla församling

Plats: Torshälla

Koordinater: 59°25'19.13"N 16°28'6.02"Ö

Målningarnas skapelseperiod: Tidiga skapelseperioden, 1460-talet till ca 1470

Målningarnas kondition:

På 1100-talet byggdes en stenkyrka med kor och långhus. I början på 1300-talet tillbyggdes kyrkan. Ett nytt långhus åt väster och det gamla långhuset blir nu kyrkans kor. På 1400-talet förses kyrkan med ett vapenhus och ett torn. vid mitten av 1400-talet slogs valv.

Kyrkan försågs med kalmålningar efter att valven slagits. Målningar kalkades över så småningom men återupptäcktes 1911 i samband med en restaurering av kyrkan och knackades nu fram igen. Målningar fanns i valvet och på väggarna i östra travén (koret). Ytterligare rengöring och konservering utfördes vid en restaurering 1966–1967.

Målningarna idag

Torshälla kyrka har idag ett valv, ett kryssvalv, som är dekorerat. Det är det östra valvet. Dessa målningar är i rätt gott skick. Det finns även målningar på östra och södra väggarna i östra travén. Dessa målningar är med ett undantag i fragmentariskt skick. Något dekorerat vapenhus finns inte.

Målningarnas tillgänglighet

Valvets målningar är fullt synliga. En av målningarna på östra väggen, Yttersta domen, syns inte fullt ut från kyrkans långhus då den till viss del skymms av altarpussatsen.

Travé I (koret)

Valvet

1. Marias kröning flankerad av änglar, två musicerande och två utan instrument. (Ö)
2. Kristi himmelfärd (Luk 24:50–53; Apg 1:9–11; jfr BP 34/.o.) och Pingstundret, dvs. den Helige Andes utgjutande över Maria och apostlarna (Apg 2:1–4; jfr BP 35/.p.). (S)
3. Simson bänder isär lejonets käftar (Dom 14:5–6; jfr BP 28/.h.). (V)
4. Jesse rot, dvs. profeter och Jesu anfäder framställda i ett ”stamträd” (Jes 11:1 f; Rom 15:12). (N)

Östra väggen

1. Yttersta domen (Matt 25:31–46; 1 Tess 4:16 f; Upp 1:7 f; jfr BP 37/.r.).
2. Figur, möjligen med gloria, vid pulpet med bok.

Södra väggen

1. Tre änglar ovanför varandra. (Fragment t v om fönstret.) Motivet kan möjligtvis föreställa Bebudelsen för herdarna.
2. Jesu födelse eller De heliga tre kungarnas tillbedjan. (Fragment t h om fönster). I registret ovanför finns fragment av en ängel.